

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ СУСПІЛЬНИХ НАУК
Кафедра соціології та соціальної роботи**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СОЦІАЛЬНА РОБОТА ЗА РУБЕЖЕМ

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	23 Соціальна робота
Спеціальність	231 Соціальна робота
Освітня програма	Соціальна робота
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська

Ужгород 2025

Робоча програма навчальної дисципліни «Соціальна робота за рубежом» для здобувачів вищої освіти галузі знань **23 Соціальна робота** спеціальності **231 Соціальна робота** освітньої програми **Соціальна робота**.

Розробники: Бартош Олена Павлівна, професор, кандидат педагогічних наук, професор кафедри соціології та соціальної роботи

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри **соціології та соціальної роботи**

протокол № 12 від «30» червня 2025 р.

В.о.завідувача кафедри

Дмитро АФАНАСЬЄВ

Гарант освітньо-професійної програми

Руслан ЖИЛЕНКО

Схвалено науково-методичною комісією **факультету суспільних наук**

протокол № 10 від «30» червня 2025 р.

Голова науково-методичної комісії

Олена ПОПАДИЧ

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2025 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 120	4	5
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання:	7	9
аудиторних – 5	Лекції:	
самостійної роботи студента – 4.5	32	8
	Практичні (семінарські):	
	28	4
Вид підсумкового контролю: іспит	Лабораторні:	
Форма підсумкового контролю:	Самостійна робота:	
усна	60	108

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни «Соціальна робота за рубежом» – ознайомлення з історичним і сучасним досвідом теорії і практики соціальної роботи розвинених країн; поповнення знань щодо актуальних проблем соціальної роботи у світовому культурно-освітньому середовищі. Завдання полягають у: вивченні історії розвитку та становлення теорії і практики соціальної роботи за рубежом; вивченні міжнародних документів, що лежать в основі соціальної роботи з різними категоріями клієнтів; порівнянні теорії і практики соціальної роботи нашої країни із зарубіжними.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК):

–здатність до критичного мислення, аналізу, синтезу та прогнозування (ЗК-2);

–здатність вчитися, оволодівати сучасними знаннями, планувати та здійснювати професійний розвиток та самоосвіту (ЗК-5).

Спеціальні професійні компетентності (СК):

–здатність до розуміння сутності, значення напрямків, форм і методів, теорій соціальної роботи, організації та функціонування системи надання соціальних послуг на різних рівнях (СК-3);

–здатність використовувати професійно профільовані знання у галузі історії та культури України, філософії, права, соціальної медицини та ін. наук для діагностики, прогнозування, проектування і моделювання соціальних процесів і явищ у контексті соціального захисту населення (СК-20);

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни є опанування таких навчальних дисциплін освітньо-професійної програми:

ОК1.2.2 Історія соціальної роботи

- OK1.2.5 Система соціальних закладів і служб
- OK1.2.7 Теорія соціальної роботи
- OK1.2.1 Вступ до спеціальності
- OK1.2.9 Індивідуальна та групова соціальна робота
- OK1.2.10 Соціальна робота в громаді
- OK1.2.24 Ознайомча практика
- OK1.2.25 Психолого-педагогічна практика
- OK1.2.26 Практика зі спеціальності

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Соціальна робота», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Ідентифікувати, формулювати і розв'язувати завдання у сфері соціальної роботи, інтегрувати теоретичні знання та практичний вітчизняний і зарубіжний досвід	ПРН8

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
<p>По завершенні вивчення дисципліни студенти повинні <u>знати</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> – історію розвитку соціальної допомоги та соціальної роботи за рубежом, основні напрямки, школи та представників зарубіжної соціальної роботи; – теоретичні та практичні основи соціальної роботи за рубежом з різними категоріями клієнтів; – організаційні засади соціальної роботи за рубежом; – актуальні проблеми і тенденції розвитку сучасної соціальної роботи за рубежом. 	ПРН8
<p>По завершенні вивчення дисципліни студенти повинні <u>вміти</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> – аналізувати теоретичні та практичні основи соціальної роботи за рубежом; – давати об'єктивну оцінку соціальній політиці зарубіжних країн; – аргументовано і логічно застосовувати теоретичні знання для аналізу конкретних прикладів соціальної роботи; – аналізувати передовий досвід соціальної підтримки і соціального обслуговування різних категорій клієнтів у системі соціальної роботи та прогнозувати можливості використання кращого зарубіжного досвіду для оптимізації вітчизняної соціальної сфери; – використовувати знання з проблем соціальної роботи за рубежом для поглибленого дослідження теорії і методів соціальної роботи. 	

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Іспит, тестування; доповіді-повідомлення; підготовка презентацій результатів виконаної індивідуальної роботи.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: доповідь на практичному занятті, самостійна робота, створення презентацій, розв'язування тестів.

Знання, вміння та навички студентів оцінюються через визначення критерії виконання завдань. Кількісна оцінка певного поточного контролю за конкретним видом навчального заняття визначається як сума балів за окремі види навчальної роботи. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент за результатами поточного контролю протягом одного модуля – 50.

Форма модульного контролю: письмова контрольна робота. Передбачає розкриття теоретичних питань і тести. Кожне завдання модульної контрольної роботи (2 теоретичні і тестові завдання) оцінюється окремо. Загальна оцінка розраховується як сума оцінок: теоретична частина – 40 балів (по 20 балів кожне теоретичне питання); тести оцінюються в 10 балів. Максимальна оцінка за модульну контрольну роботу – 50 балів.

Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ», затвердженого наказом ректора ДВНЗ «УжНУ» № 61/01-0 від 24.12.2020 р., підсумкова оцінка за модуль складається із суми балів за поточне оцінювання і результату модульної контрольної роботи (максимальна оцінка – 100 балів). Його результат є одночасно підсумковою модульною оцінкою.

У випадку, коли структура робочої програми передбачає більше ніж один модуль, результат підсумкової модульної оцінки визначається як середнє арифметичне значення усіх модулів.

Студент, який за результатами підсумкової модульної оцінки отримав оцінку «F» (0-34 бали), повинен до проведення підсумкового семестрового контролю покращити цю оцінку принаймні до показника FX (≥ 35 балів). У протилежному випадку студент не допускається до підсумкового семестрового контролю.

Якщо підсумкова модульна оцінка становить не менше 60 балів, то за згодою студента вона може бути зарахована як підсумкова (семестрова) і виставлена у відомість обліку успішності та залікову книжку в день оголошення результатів. За бажання підвищити рейтинг студент складає залік в усній формі.

Форма підсумкового семестрового контролю: усний іспит.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота				ІНДЗ	Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4			
5 (5 практик)	5 (5 практик)	5 (5 практик)	5 (5 практик)	30	50	100

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота				ІНДЗ	Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4			
5 (5 практ)	5 (5 практ)	5 (5 практ)	10 (5 практ)	30	50	100

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Доповідь на практичному занятті. Підготовка і демонстрація презентації на визначену тему	4	20	4	20
Індивідуальна робота	1	30	1	30
Підсумковий модульний контроль	1	50	1	50
Разом		100		100

Критерії оцінювання активності на практичному занятті

Виступ на практичному занятті – 2 бали. Критерії оцінювання включають: 1) повноту і правильність відповіді; 2) міру усвідомленості, розуміння вивченого матеріалу; 3) володіння професійною лексикою; 4) здатність формулювати чіткі і змістовні висновки.

Доповнення на практичному занятті – 2 бали. Критерії оцінювання включають: вміння слухати попередні виступи і не повторювати сказане раніше; вміння систематизувати, узагальнювати, робити висновки; критичність; посилення на рекомендовані та самостійно підібрані джерела.

Загальна активність студента на практичному занятті – 1 бал. Критерії оцінювання включають: вагомість, логічність і коректність поставлених запитань, зауважень, коментарів, пропозицій і т.ін.; уважність, дисциплінованість; участь в дискусіях.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

За кожне теоретичне питання:

17-20 балів – студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією.

13-16 балів – студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації.

9-12 балів – студент відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою.

5-8 балів – студент не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань.

1-4 балів – не в змозі викласти зміст питань, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, вирішує завдання, які потребують однослівної відповіді.

0 – студент не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити.

За тестування: 10 стандартизованих тестів. Загальна оцінка розраховується як 1 бал за кожну правильну відповідь.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Відповідно до «Положення про порядок та методику проведення семестрових (курсівих) екзаменів і заліків в Ужгородському національному університеті» (затверджено Наказом Ректора ДВНЗ «УжНУ» № 698/01-17 від 08.05.2015 р.), знання студентів оцінюється як з теоретичної, так і з практичної підготовки за такими критеріями:

оцінку «відмінно» (90-100 балів, А) – заслуговує студент, який:

- всебічно і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом;
- вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях;
- засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою;
- засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває;
- вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію;
- самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

оцінку «добре» (82-89 балів, В) – заслуговує студент, який:

- повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях;
- має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування;
- під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправив, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;

оцінку «добре» (74-81 бал, С) – заслуговує студент, який:

- в цілому навчальну програму засвоїв, але відповідає з певною кількістю помилок;

- вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність;

- опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;

оцінку «задовільно» (64-73 бали, D) – заслуговує студент, який:

- знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії;

- виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок;

- ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою;

- допускає помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

оцінку «задовільно» (60-63 бали, E) – заслуговує студент, який:

- володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

оцінка «незадовільно» (35-59 балів, FX) – виставляється студенту, який:

- виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

оцінка «незадовільно» (35 балів, F) – виставляється студенту, який:

- володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім;

- допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою;

- не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення даної дисципліни.

При виставленні оцінки враховуються результати навчальної роботи студента протягом семестру.

Таблиця відповідності оцінок за різними шкалами

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	---	--	---

Академічна доброчесність: Політика щодо академічної доброчесності учасників освітнього процесу формується на основі дотримання принципів академічної доброчесності з урахуванням норм «Положення про академічну доброчесність в ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (затверджене вченою радою університету від 23.02.2017 р., протокол № 3).

Правила перезарахування кредитів у випадку мобільності: Політика щодо перезарахування кредитів ЄКТС у випадку мобільності формується з урахуванням норм «Положення про порядок визнання (перезарахування) кредитів ЄКТС для учасників програм академічної мобільності у Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» (затверджене вченою радою університету від 30.05.2019 р., протокол № 6).

Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті: Політика щодо визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, формується з урахуванням норм «Положення про порядок визнання в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» результатів навчання, здобутих протягом неформальної та/або інформальної освіти (затверджене вченою радою університету від 18.12.2023 р., протокол № 11).

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1.

Тема 1. Основні моделі та методи соціальної роботи. Основні моделі та методи соціальної роботи; практична соціальна робота на індивідуальному рівні згідно з концепціями діагностичної та функціональної шкіл; соціолого-орієнтовані моделі; психолого-орієнтовані моделі; комплексно-орієнтовані теорії соціальної роботи.

Тема 2. Північноамериканська система соціального захисту населення. Державний, регіональний і муніципальний рівні реалізації соціальних програм. Соціальне страхування і державна допомога – дві основні форми державної системи соціального забезпечення. Приватні системи страхування. Державне і приватне пенсійне забезпечення. Система додаткових виплат.

Тема 3. Європейська система соціального захисту населення. Основні положення концепції «держави загального добробуту» («соціальної держави»). Моделі соціальної політики і соціальної практики та їх вплив на соціальну роботу. Державний, регіональний і муніципальний рівні організації управління соціальною сферою.

Тема 4. Система професійної підготовки фахівців соціальної сфери за рубежом. Провідні тенденції підготовки соціальних працівників. Рівні підготовки майбутніх соціальних працівників. Практичний досвід як необхідна умова для вступу на факультет соціальної роботи. Вікові та гендерні

особливості абітурієнтів факультетів і соціальної роботи. Співвідношення теорії і практики в процесі підготовки соціальних працівників. Зміст підготовки соціальних працівників. Моделі підготовки соціальних працівників.

Модуль 2. Специфіка соціальної роботи за рубежом з окремими категоріями клієнтів

Тема 5. Соціальна робота з дітьми та сім'ями. Система соціальної підтримки дитини. Організаційна структура соціальної допомоги дітям. Дитячі соціальні служби.

Тема 6. Соціальна робота з жінками, які постраждали від насильства. Будинки-притулки для жінок, які постраждали від насильства. Консультативні служби для чоловіків, які усвідомлюють, що стали причиною насильства. Практика роботи амбулаторних консультацій для жінок.

Тема 7. Соціальна робота з особами з інвалідністю. Типи соціальних послуг: житло з обслуговуванням на дому; спеціалізоване житло; транспортні послуги; послуги перекладача; персональна допомога; адаптаційна підготовка; перебування в денних центрах; пансіонатах; будинках сімейного типу; лікарнях.

Тема 8. Соціальна робота з людьми похилого віку. Процес деінституціалізації. Соціально-побутове обслуговування літніх громадян за місцем проживання. Типи соціальних послуг. Робота з родиною літньої людини.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: <i>денна</i>					
	Усього	у тому числі				
лекції		практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота	
Модуль 1						
Тема 1. Основні моделі та методи соціальної роботи	14	4	2			8
Тема 2. Північноамериканська система соціального захисту населення	14	4	4			6
Тема 3. Європейська система соціального захисту населення	14	4	4			6
Тема 4. Система професійної підготовки фахівців соціальної сфери за рубежом	16	4	2			10
Модульна контрольна робота	2	0	2			0
Разом за модуль	60	16	14			30

Модуль 2						
Тема 5. Соціальна робота з дітьми та сім'ями	16	4	4			8
Тема 6. Соціальна робота з жінками, які постраждали від насильства	14	4	2			8
Тема 7. Соціальна робота з особами з інвалідністю	14	4	2			8
Тема 8. Соціальна робота з людьми похилого віку	14	4	4			6
Модульна контрольна робота	2	0	2			0
Разом за модуль	60	16	14			30
Разом за семестр	120	32	28			60

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: заочна					
	Усього	у тому числі				
лекції		практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота	
Тема 1. Основні моделі та методи соціальної роботи	14	1	0			13
Тема 2. Північноамериканська система соціального захисту населення	14	1	0			13
Тема 3. Європейська система соціального захисту населення	14	1	0			13
Тема 4. Система професійної підготовки фахівців соціальної сфери за рубежом	16	1	0			15
Тема 5. Соціальна робота з дітьми та сім'ями	16	1	1			14
Тема 6. Соціальна робота з жінками, які постраждали від насильства	14	1	1			12
Тема 7. Соціальна робота з особами з інвалідністю	14	1	1			12
Тема 8. Соціальна робота з людьми похилого віку	14	1	1			12
Модульна контрольна робота	4	0	0			4
Разом за семестр	120	8	4			108

6.3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. Основні моделі та методи соціальної роботи	2	0
2	Тема 2. Північноамериканська система соціального захисту населення	4	0
3	Тема 3. Європейська система соціального захисту населення	4	0
4	Тема 4. Система професійної підготовки фахівців соціальної сфери за рубежом	2	0
5	Тема 5. Соціальна робота з дітьми та сім'ями	4	1
6	Тема 6. Соціальна робота з жінками, які постраждали від насильства	2	1
7	Тема 7. Соціальна робота з особами з інвалідністю	2	1
8	Тема 8. Соціальна робота з людьми похилого віку	4	1
Модульна контрольна робота		4	0
Разом		28	4

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. Основні моделі та методи соціальної роботи	8	13
2	Тема 2. Північноамериканська система соціального захисту населення	6	13
3	Тема 3. Європейська система соціального захисту населення	6	13
4	Тема 4. Система професійної підготовки фахівців соціальної сфери за рубежом	10	15
5	Тема 5. Соціальна робота з дітьми та сім'ями	8	14
6	Тема 6. Соціальна робота з жінками, які постраждали від насильства	8	12
7	Тема 7. Соціальна робота з особами з інвалідністю	8	12
8	Тема 8. Соціальна робота з людьми похилого віку	6	12
Модульна контрольна робота		0	4
Разом		60	108

6.5. Індивідуальне завдання

Індивідуальне навчально-дослідницьке завдання (ІНДЗ) виконується під час самостійної роботи і сприяє більш поглибленому вивченню теоретичного матеріалу, формуванню вмій використовувати знання для вирішення відповідних практичних завдань.

№ з/п	Назва теми
1	Робота з дітьми-сиротами в Скандинавських країнах

2	Система захисту людей з обмеженими можливостями в США
3	Досвід роботи з особами з адиктивною поведінкою у... (назва країни на вибір)
4	Місце волонтерства в соціальній роботі у ...”(назва країни на вибір)
5	Проекти щодо зниження агресивної поведінки підлітків в різних країнах
6	5 особливостей соціальної роботи в різних країнах світу (на вибір) та в Україні
7	Сутність соціокультурної (педагогічної) анімації в європейських країнах.
8	Соціальна робота с неповнолітніми правопорушниками й підлітками «групи ризику» в зарубіжних країнах
9	Роль організацій «третього сектору» в практичній соціальній роботі з особами з інвалідністю в зарубіжних країнах
10	Зміст ювенальної юстиції в соціальній роботі

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ, ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

В умовах використання формату онлайн-навчання (дистанційного навчання) із застосуванням мережі Google Meet названі засоби, методи та форми визначаються за домовленістю зі здобувачами і в залежності від зручного виду взаємодії, застосовуються з допомогою існуючих функцій групових чатів та відеоконференцій.

Для ефективного засвоєння тематики є можливість демонстрації необхідних матеріалів на робочому столі комп'ютерного технічного засобу під час занять і семінарів. Зокрема, у разі потреби, під час онлайн-заняття можна надати доступ до свого екрану, щоб показати презентації або іншу тематичну інформацію на робочому столі.

Планування лекційних і практичних (семінарських) занять, модульних контрольних робіт, звітування за індивідуальну та іншу передбачену програмою роботу зі студентами, а також підсумкова перевірка знань у формі іспиту (заліку) здійснюється заздалегідь за допомогою прив'язки до Google-календаря. Синхронізація запланованих заходів виконується автоматично на всіх зручних для їх проведення пристроях.

Технічні засоби: комп'ютер, мультимедійний проектор. Засоби Microsoft Office: Microsoft Office Word (текстовий редактор); Microsoft Office PowerPoint (програма підготовки презентацій). Платформа електронного навчання Moodle.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Актуальні питання соціології і соціальної роботи та професійної підготовки фахівців: монографія / За заг. ред. І.В.Козубовської, Ф.Ф.Шандора. Ужгород: ТОВ «РІК-У», 2016. 312 с.
2. Бартош О.П. Загальна характеристика підготовки соціальних працівників у Великій Британії. Актуальні питання соціології і соціальної роботи та

професійної підготовки фахівців: монографія / За заг. ред. І.В.Козубовської, Ф.Ф.Шандора. Ужгород: ТОВ «РІК-У», 2016. С.23-52.

3. Бартош О.П. Підготовка соціальних працівників у навчальних закладах вищої освіти Великої Британії до роботи з дітьми, схильними до девіантної поведінки. Теорія та практика профілактичної роботи з дітьми, схильними до девіантної поведінки: український і міжнародний досвід: монографія / О. Янкович, О. Кікінежді, І. Козубовська, В. Поліщук, Г. Радчук та ін. Тернопіль: Осадца Ю.В., 2018. С.263–284
4. Бартош О., Досін А., Козубовська І., Козубовський Р. Сучасна система профілактики девіантної поведінки неповнолітніх у Великій Британії: монографія. Ужгород: УжНУ, 2007. 220 с.
5. Енциклопедія для фахівців соціальної сфери. 2-ге видання / за заг. ред. проф. І.Д.Звереві. Київ, Сімферополь: Універсум, 2013. 536 с.
6. Євтух М.Б., Носко М.О., Грищенко С.В. Соціальна робота в зарубіжних країнах: навчальний посібник. Київ: СПД Чалчинська Н.В., 2016. 169 с.
7. Козубовська І., Бартош О., Бабинець М., Досін А., Шпеник С. Превентивна діяльність соціальних служб Великої Британії з неповнолітніми, схильними до девіантної поведінки: монографія. Ужгород: Шарк, 2010. 260 с.
8. Козубовська І.В., Бартош О.П., Козубовський Р.В., Шпеник С.З. Зарубіжний досвід соціальної роботи з дітьми групи ризику і професійної підготовки фахівців: монографія. Ужгород: АУТДОР-ШАРК, 2016. 136 с.
9. Кубіцький С.О. Історія соціальної роботи в зарубіжних країнах: навчальний посібник. Київ: ДАКККіМ, 2009. 228 с.
10. Кубіцький С.О. Технології соціально-педагогічної роботи в зарубіжних країнах: навчальний посібник. К.: Міленіум, 2015. 300 с.
11. Поліщук В.А., Бартош–Пічкара О.П., Горішна Н.М., Лещук Г.В., Пришляк О.Ю. Соціальна робота: підручник. Тернопіль: ТВПК «ЗБРУЧ», 2010. 330 с.
12. Bartosh O. Expanding the categorical understanding of children at-risk in the Ukrainian and foreign scientific literature. Development trends in pedagogical and psychological sciences: the experience of countries of Eastern Europe and prospects of Ukraine: monograph / edited by authors. 1st ed. Riga, Latvia: Baltija Publishing, 2018. P.68–91.
13. Bartosh O., Katsora O., Novosad K., Palagusynets R., Shumytska H. Training of child welfare social workers: American, British, and Ukrainian approaches. Amazonia Investiga. 2023. Vol. 12 (62). P.273–281.
14. Poliszczuk W., Horiszna N., Bartosz-Piczkar O., Prysziak O. Praca socjalna. Niepubliczna Placowka Kształcenia Ustawicznego Siemianowicki Osrodek Szkoleniowy: Siemianowice Slaskie, 2011. 273 s.

Допоміжна література

1. Байбакова О.О. Історичні аспекти соціальної роботи і підготовки фахівців у США. Наукові записки Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя. Серія: Психолого-педагогічні науки. 2016. № 1. С.235–239.
2. Кулікова А.Є. Підготовка соціальних працівників до роботи з дітьми та молоддю у вищих навчальних закладах Швеції: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.05 / Луган. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. Луганськ, 2009. 20 с

3. Палагнюк Ю. Особливості розвитку соціальних послуг у системі соціальної політики Німеччини. Теорія та практика держ. управл. і місц. самовряд. https://www.researchgate.net/publication/338954805_Osoblivosti_rozvitku_socialnih_poslug_u_sistemi_socialnoi_politiki_Nimeccini
4. Палагнюк Ю.В. Соціальна робота в зарубіжних країнах. Миколаїв: Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2016. 68 с.
5. Поліщук В.А. Професійна підготовка фахівців для соціальної сфери: зарубіжний досвід: посібник. Тернопіль: Богдан, 2003. 184 с.
6. Попович Г.М. Соціальна робота в Україні і за кордоном: навчально-методичний посібник. Ужгород: Гражда, 2000. 134 с.
7. Рябова Ю.М. Підготовка майбутніх соціальних працівників до міжнародної професійної діяльності. Наукові праці: наук.-метод. журн. Вип. 203. Т. 215. Педагогіка. Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2013. С.114–117.

Методична література

1. Бартош О.П. Навчання теорії і практики соціальної роботи в Україні і за рубежом: методичні рекомендації до курсу. Ужгород: УжНУ, 2021. 34 с.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. <https://www.bls.gov/ooh/community-and-social-service/social-workers.htm>
2. <https://socialwork.buffalo.edu/admissions/is-social-work-right-career-for-me/what-is-social-work.html>
3. <https://www.socialworkengland.org.uk>
4. <https://www.healthcareers.nhs.uk/explore-roles/wider-healthcare-team/roles-wider-healthcare-team/clinical-support-staff/social-worker>

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 2025 / 2026 н.р. без змін; зі змінами (Додаток 1).
(потрібне підкреслити)

протокол № 1 від «28» серпня 2025 р.

Завідувач кафедри _____ / _____ /
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20 ____ / 20 ____ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ____).
(потрібне підкреслити)

протокол № ____ від « ____ » _____ 20 ____ р.

Завідувач кафедри _____ / _____ /
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20 ____ / 20 ____ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ____).
(потрібне підкреслити)

протокол № ____ від « ____ » _____ 20 ____ р.

Завідувач кафедри _____ / _____ /
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20 ____ / 20 ____ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ____).
(потрібне підкреслити)

протокол № ____ від « ____ » _____ 20 ____ р.

Завідувач кафедри _____ / _____ /
(підпис) (Прізвище ініціали)

ДОДАТОК 1

6.2. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. Основні моделі та методи соціальної роботи	4	1
2	Тема 2. Північноамериканська система соціального захисту населення	4	1
3	Тема 3. Європейська система соціального захисту населення	4	1
4	Тема 4. Система професійної підготовки фахівців соціальної сфери за рубежом	4	1
5	Тема 5. Соціальна робота з дітьми та сім'ями	4	0
6	Тема 6. Соціальна робота з жінками, які постраждали від насильства	4	0
7	Тема 7. Соціальна робота з особами з інвалідністю	4	0
8	Тема 8. Соціальна робота з людьми похилого віку	4	0
Разом		32	4

6.3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. Основні моделі та методи соціальної роботи	2	0
2	Тема 2. Північноамериканська система соціального захисту населення	4	0
3	Тема 3. Європейська система соціального захисту населення	4	0
4	Тема 4. Система професійної підготовки фахівців соціальної сфери за рубежом	2	0
	Модульна контрольна робота	2	0
5	Тема 5. Соціальна робота з дітьми та сім'ями	4	1
6	Тема 6. Соціальна робота з жінками, які постраждали від насильства	2	0
7	Тема 7. Соціальна робота з особами з інвалідністю	2	0
8	Тема 8. Соціальна робота з людьми похилого віку	4	1
	Модульна контрольна робота	2	0
Разом		28	2